

הבורסה

אין מי שיקנה

עלויות חדות במניות מבוקשות, אבל תוך מחזורים קטנים. תקופה טובה, על אחריות, לציירי מציאות. מהן מציאות, תבדקי אתם.

אגב, הציבור, או מה שקרוי בלשון הבורסה — משקיעים קטנים — נעלמו מהבורסה. הם, המשקיעים הקטנים, רוצים ללכת על בטוח, והולכים אל צמודי הדולר והשק"צ: שקלים צמודי אינפלציה (פק"מ, תפ"ס וכל היתר).

אם הבנקים יהיו יציבים כמו המניות, שאנחנו באמצעות ממשלת ישראל ערבים להם, יהיה גם מצבם טוב יותר. מי שמשקיע היום שווה ערך של מאה דולר במנייה בנקאית יקבל, אם יקבל, 190 דולר בשקלים של אוקטובר 1988. שזה בערך תשואה של 15.5%, לשנה, כמובן.

חץ מזה, אין איצטג'נטי הבורסה רואים מירושל לבן באופק.

רק כדי להעמיד אתכם על מצב העניינים בקצרה: שום דבר לא קורה. חוץ משתי פרשות של השתלטות על מניות של חברת, בידי קבוצת משקיעים. לא מי יודע מה, אבל באסטרטגיה של הבורסה, לפחות נושא מעניין לשוחח עליו. חוץ מזה, באמת הכל כסדר. הבורסה צוברת תאוסה (ההיפר מתאוצה), המחזוריים נעים בין 2 עד 4 מיליון דולר כיום ומביישים את שנות הבורסה העליונות, שבהן המחזור היומי נע בין 20 ל-50 מיליון דולר ליום, כאשר השקל היה שווה 10 ו-15 סנטים הדולר 10 שקלים ו-15 שקלים. מאותות האינפלציה:

המומחים של הבנקים אומרים, ומו אני שלא אענה אמן שרמת השערים הנמוכה בחלק גדול מהמניות, גרמה לכך שבועלי עניין אוססים בשקט את המניות החביבות עליהם, מתוך תיקווה, שבבוא היום, יבואו על שכרם. ובעיקבות זה:

כובע עם מיזוג אוויר אמיתי

גם אני התלהבתי מהדורת הקיץ של הקטלוג של הכלבו המפורסם של ניו יורק האמאכר שלימיר שברחוב 57 מספר 147 מערב. (פתוח כל יום משעה 10).

וההתלהבות על שום מה? מייד תראו. עוד לא היה כדבר הזה, והכל במחירים שגם ישראלי מצוי יכול לעמוד בהם ואפילו המכס בארץ לא יכול להתערב. נתחיל ברבר הכי משגע לקיץ, שראש אנוש יכול להמציא. מתאים לעידן החלל. מה רעתכם על כובע המאורר עליידי מאורר זעיר,

הכובע המתאורר באבצות-הברית רק 90 דולר

המונע באמצעות תא-משמש יוצרי אנרגיה חשמלית. לאט לאט. הכל יוסבר ויבוא על מקומו. מי זוכר את כובעי-הפקק המפורסמים קשים וקלים, עם תיתורת, שוליים רחבים המגנים בפני השמש. עד כאן ביחס לצורה. על גג, או ראש הכובע מותקנים ממש, שישה תא-משמש (תאים סולאריים), חצי וולט כל אחד, השווים בערכם לשתי סוללות של 1.5 וולט. בחלקו הקדמי של כובע-הפלאים ישנו מאורר זעיר המופעל, כמובן, עליידי תא-השמש ובלילה, בהעדר שמש, עליידי שתי סוללות) והשולח בכנפיו רוח נעימה על מיצחך ביום הם להחריד. ליעילות מכסימלית מומלץ להרטיב את הספוג שבקדמת הכובע והמאורר. בעזרת המים יצננו את קרחתך, אם יש לך כזו.

יש שם, בהסבר לכובעי-הפלאים, כל מיני הסברים מדעיים על יעילות האידוי של הספוג הרטוב, וכושרו לטהר את מחשבותיך ממחשבות גלוזות, אבל כאלה נמעט. עוד לא הומצא המצאה טובה יותר להגנה בפני השמש. כל הכובע הבלתי-ירגיל הזה שוקל משהו כמו 200 גרם, כולל

ואולי עוד הערה: בחו"ל אין מישרד-שיכון ופקידי פיוע וניקוד וגם אין אינפלציה. אבל שם אם יש לך 5% (כן, המישה אחוז) מערך הדיירה, הדיירה שלך, את היתר תקבל כמשכנתא ל-20 או 30 שנה. ושם, ותפלא, האינפלציה עוברת לטובת רוכשי-הדיירה.

ותרשו לי עוד הערה: אני לא יודע מי יהיה שריהשכו הבא, אני יודע מי מכהן כסגן ראש-הממשלה היום. עד לבחירות יש עוד כמה חודשים. תעשה משהו, דוד לוי.

תעשה מעשה, דויד לוי

הצעירים לדרגת-המס הגבוהה ביותר, של 4.5 אחוזים. לאט לאט, נבין הכל. יש עירבון ויש עירבון. ערכה של המשכנתא וההלוואה המשלימה של הבנק, היה לפני שנה בין 30 — 25 אלף דולר, כמחצית מערכה של דירה באזור החוף, אז.

ההלוואה המשלימה, של הבנק, היתה עד לסוף אפריל השנה 600 אלף שקל; כשנקבע גודלה באפריל 1983 היתה שווה 15 אלף דולר. היום היא שווה משהו כמו 3300 דולר. ההלוואה של מישרד-השיכון מתערכנת בכל כמה חודשים. בנובמבר '83 היא היתה 800 אלף שקל, שהיו אז כעשרת אלפים דולר. באמצע פברואר השנה עורכנה שוב ל-1.4 מיליון שקל כ-11 אלף דולר ובראשון לאפריל עורכנה שוב ל-1.8 מיליון שקל כ-12 אלף דולר.

שימו לב, ההלוואה של הממשלה מתערכנת כל כמה חודשים, ההלוואה המשלימה לא.

הווג הצעיר קנה דירה בשמונים אלף דולר, קיבל הלוואת שיכון של 1.8 מיליון שקל, כ-12 אלף דולר, והלוואה משלימה של 600 אלף שקלים שהיו 4000 דולר.

מה קרה? מתוך 80 אלף הדולר ששילם עבור הדיירה, סיעה להם המדינה בכ-16 אלף דולר. לפני שנה היו מקבלים 25 אלף דולר ויותר. וזה עוד לא סוף הסיפור.

כמו אצל הפנסיונרים, טוען בני: יש כאן עיות זדוני של כוונת המחוקק לסייע לזוגות הצעירים. אני מקבל הלוואה משלימה של כשלושת אלפים דולר ומשלם מס-דיירה של 2500 עד 3000 דולר, 4.5% ממחיר הדיירה, שיש לשלם עד 45 יום אחרי הקנייה.

ובכן, אומר בני, הממשלה נתנה מכיס אחד, לקחה מצד שני ובינתים אני משלם ריבית על ההלוואה שנתנה לי הממשלה לשלם את המס, ולזה עוד קוראים סיעה.

שלא יקחו מס ושלא יתנו הלוואות. ב-1 במאי עורכן סכום ההלוואה המשלימה למיליון שקל, כלומר 5000 דולר. מי שלקח הלוואה משלימה יום קודם הפסיד 2000 דולר. אם כוונת הממשלה היתה לסייע בחמשת אלפים דולר, למה לא יתנו את הפרש למי שחתם לפני מועד העירבון. שאיש לא ידע אותה. ועוד משהו. כיוון שהחלק של מישרד-השיכון לא עורכן, זה שלקח הלוואה ב-1 במאי, מקבל למעשה כמו זה שקיבל לפני ה-1 במאי.

לכני יש הצעה ראויה לעיון. היו לי, הוא אומר, מניות בנקאיות, שהפכו אג"ח ממשלתיות. כמו כל עם ישראל חסכתי לדיירה במניות הבנקים. עכשיו הן גוורות. יש לי התחייבות של ממשלת ישראל לשלם לי בעתיד סכום מסוים בדולארים. בקיצור, ממשלת ישראל חייבת לי ואני חייב לה. אני מציע לקזז את הסכומים ומה שישאר הוא, להתחשבן על הפרשי הריבית. אם נתונים לסנסיונרים אפשרות של פדיון מוקדם, למה לא יבואו לקראת זוגות צעירים שהמדינה רוצה ביקרם.

בסוף השבוע שעבר החליטה ועדת-הכספים שמס-הרכישה יעורכן איבע פעמים בשנה. מאוחר מאו. אבל טוב שיש בחירות בארץ.

שר-שיכון לוי בחו"ל מספיק מושא אחוזים

מס-הרכישה: המס שאתה משלם בעת קניית דירה. מס זה הוא כשיעור פרוגרסיבי, מערך הדיירה. ככל שהדיירה עולה יותר, המס גבוה הרבה יותר. המס מתחיל בחצי אחוז מערך הדיירה ומגיע לארבעה וחצי אחוזים, בהתאם למחיר הדיירה בשקלים.

כיוון שהממשלה סירבה להתאים את שיעורי המס לאינפלציה, או, במילים אחרות, לא עירכנה את מדרגות מס-הרכישה, מגיעים רוב הזוגות

התייעלות עד 7 בערב

לשאלה מדוע הפסידו הבנקים, תשובות ארוכות. תלוי מי הוא השואל, ומי המשיב. יש שאלה נוספת, מדוע בנק אחד הרוויח והשאר הפסידו. יש תשובה חלקית, מעניינת, לשאלה. הנה היא. בנובמבר 1980, לפני קרוב לארבע שנים, הודיע הבנק הבינלאומי על פתיחת סניפיו עד 7 בערב, שלוש פעמים בשבוע. למחרת הודיעו עובדי הבנקים, על דעת הנהלתם, כי "יוצאים למאבק נגד היום הארוך הבינלאומי". ואפילו איימו שלא יכבדו צ'קים של הבינלאומי. היום, באיחור של קרוב לארבע שנים, אחרי הססדים של 230 מיליון דולר, מחפשים סטנטיים לחסוך בהוצאות. ואיזה סלא, מצאו את הסטנט. לפתוח את הסניפים אחרי הצהריים שעות ארוכות יותר, שלוש פעמים בשבוע.

אכל, סוגרים ביום שני אחרי-הצהריים ובנסו גוזלים מהלקוחות שעה וחצי של עבודת סניפים. לא חשוב, הכיוון נכון.

עכשיו, יגיעו אולי לרעיון נוסף שלפיו מהלים שכשלו, בעיקר על חשבון הלקוחות הקטנים, חייבים, כן חייבים, לפנות את כסאם תיהם, וכל זה, כאמור במיסגרת, ההתייעלות ושיפור השירות ללקוחותינו.

מחירים בדולארים משכורות בשקלים

טילפן אלי אחד מידידי שאסר עלי אפילו להזכיר את מקום עבודתי — הגיל לא חשוב — ואמר שיש לו רעיון לא נורמלי. והוא אומר: במיזונים יש היום בטח איזה מיליארד דולארים. היום הריבית המינימלית על סכום כזה בחו"ל היא יותר מ-100 מיליון דולר לשנה. תאר לך איזה יצוא ישראל צריכה לעשות כדי להרוויח סכום כזה, בטח איזה 2 מיליארד דולר.

לאט לאט, לא כל כך מהר, אמרתי לו, כדי להרוויח נטו מאה מיליון, יספיקו גם 500 מיליון דולר יצוא, כאשר הערך המוסף הוא 20%.

בקיצור, מה אתה רוצה להגיד? קלקלת לי את הרעיון, הוא אומר.

ובכל זאת, הוא מציע לאוצר, להכריז על תוכנית מיוחדת לבעלי דולארים אפורים, שנשארו מהתקופה שלפני ההגבלות האחרונות, שלסיה תוכל כל מי שפחה להשקיע 2000 דולאר בשטרי-אוצר אמריקאיים, על שמה, ואת הריבית יקבלו אחת לשישה חודשים צמודים לדולר.

והעיקר, הוא אומר, החוק יבטיח את התוכנית מפני המדננות של הממשלה. בהודמנות חגיגית זו נקדם בכרכה גם פתיחת סניפים של בנקים אמריקאיים בארץ.

ועכשיו, שאלתי אותו, אולי יש לך משהו לומר בעניין הוולרי-יוציה? כן, הוא אומר, יש כבר וולרי-יוציה דהפקטו, לתיחה, למעשה. תראה, כל המתיירים הם, שווה-ערך בשקלים של... דולארים. ואפילו צ'קים בדולארים יש כבר. והכי חשוב הוא שהמשכורת נקובה בשקלים, שנחשבו שזה הרבה. מה זה משכורת של 400 דולר נטו לחודש, לעומת נטו של 80 אלף, או אפילו כמו שהמכולתניק שלי אומר: שמונה-מאות-אלף לירות.

המנוע המאורר, הסופג והכובע עצמו, אגב, מצוי בגדלים שונים — ראש קטן וראש גדול. והמחיר 90 דולר, כולל ביטוח, מישלות, אבל רק בחבתי ארצות-הברית.

גם בר מתנסה. הדבר השני שהקפיץ אותי הוא פשוט חכם ומייד תבינו גם למה. מה רעיתכם על שמית-מגבת לים, שיש בתוכה כר מתנסה נכון פשוט, גם אני חושב כך. המתכנן, או הממציא, הוא אחר בשם גמבינו והשמיכה נמכרו רק בהאמאכר שלימיר. ובכן, לשמית-חופים אין יש כר מתנסה בילטא אין, כמו שאומרים בעברית טובה. הגודל (של הכר) 70 סנטימטר. את הכר אפשר אפילו להוציא מהשמיכה ולקפלו, אחר הוצאת האוור.

וכאשר למגבת, שקראנו לה תחילה שמיכר הרי היא עשויה מ-85% כותנה, 15% פוליאסט וגודלה הוא 112 סנטימטר על 180 סנטימטר הצבע צהוב, בינתיים, מישקל כולל 1 קילו המחיר הוא בהישג-יד: שלוש מגבות-שמיכות במאה דולר.